
Fra: Bjørn Alling [mailto:Bjorn.Alling@tjeldsund.kommune.no]

Sendt: 1. mars 2015 19:15

Til: Postmottak Finansdepartementet

Kopi: Tjeldsund - Ledergruppen; Bjørnar Pettersen

Emne: Deres ref.: 14/3202 SL SWN/KR - Høringsuttalelse - Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten

Til Finansdepartementet

Høringsuttalelse: Deres ref.: 14/3202 SL SWN/KR

Vedrørende "Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten"

Vedtak i Tjeldsund kommune:

Formannskapetets vedtak (enstemmig):

Tjeldsund kommune fraråder en statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen fra 01.01.2016. Kommunen mener at spørsmålet om organisering av skatteoppkreverfunksjonen bør ses i sammenheng med den pågående kommunereform, der oppgavefordeling mellom kommune, fylke og stat skal avklares.

Dersom det skulle bli et politisk flertall for forslaget, mener Tjeldsund kommune at Staten må ta ansvaret for at arbeidstakerne blir ivaretatt, herunder ansvaret for de overtallige. Staten må også ta den økonomiske risikoen ved omorganiseringen knyttet til eventuelle negative konsekvenser omorganiseringen kan få for kommunens skatteinntekter.

Saksopplysninger:

Regjeringen ønsker en bedre og mer effektiv skatteoppkreving, og har bedt Skattedirektoratet utrede hvordan dette kan gjøres. Skattedirektoratet har utarbeidet en rapport som anbefaler at oppgavene knyttet til skatteoppkreverfunksjonen sentraliseres og legges til Skatteetaten. Finansdepartementet har i høringsbrev av 01.12.2014 bedt KS og den enkelte kommune om en uttalelse til forslaget om overføring av skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten. **Høringsfrist er 2. mars 2015.** Uttalelse skal inngis på e-post til Finansdepartementet, postmottak@fin.dep.no. Saken skal etter planen opp til behandling i Stortinget før sommeren. Gjennomføring er planlagt fra og med 1. januar 2016.

I Norge er skatte- og avgiftsadministrasjonen delt i to etater; Skatteetaten og Toll- og avgiftsdirektoratet, begge underlagt Finansdepartementet. Skatteetaten er organisert med Skattedirektoratet som hovedkontor og fem regioner. Skatteoppkreverne i kommunen er underlagt Skatteetaten som har det faglige ansvaret. Det er den enkelte kommune som har det administrative ansvaret for skatteoppkrevingen. I dag bruker 288 kommunale skatteoppkreverkontor i overkant av 1400 årsverk på skatteoppkrevingen. De tre hovedoppgaver som inngår er arbeidsgiverkontroll, føring av skatteregnskapet samt innkreving av inntekts- og formuesskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift.

Skattedirektoratets forslag til organisering av Skatteetatens oppgaver viser at disse kan og bør løses på betydelig færre steder enn i dag. Skattedirektoratet foreslår at oppgaven skal utføres på til sammen 27 kontor. Forslaget innebærer at oppgavene kan utføres med 526 færre årsverk enn de kommunale skatteoppkreverne bruker i dag, gjennom følgende organisering i Skatteetaten:

Føring av skatteregnskapet: Skattedirektoratet foreslår at denne funksjonen samles på Lillestrøm med en underavdeling i Vadsø. Enheten vil få et landsdekkende ansvar for føring av skatteregnskapet. Oppgaven bemannes med 45 årsverk på Lillestrøm og 15 i Vadsø, totalt 60 årsverk mot dagens 251.

Arbeidsgiverkontrollen: Skattedirektoratet foreslår at arbeidsgiverkontrollen samlokaliseres med Skatteetatens øvrige kontrollmiljøer og lokaliseres på 22 steder. Oppgaven bemannes med 400 årsverk. Dette innebærer en styrking på 29 årsverk.

Innkreving: Skattedirektoratet foreslår at innkreving spesialiseres og lokaliseres på totalt 19 steder. Det skilles mellom innkreving mot næringsdrivende/arbeidsgivere og innkreving mot personlig skattytere (lønnsmottakere og pensjonister). Innkreving mot næringsdrivende samles i fem regionale innkrevingsmiljøer hvor Skatteetaten allerede har innkrevingsmiljø for merverdiavgift. Innkreving mot personlige skattytere samles i 19 fylkesvise enheter, hvor fem av disse også har innkreving mot næringsdrivende. Oppgaven bemannes med til sammen 453 årsverk, mot dagens 639 årsverk.

Veiledning, informasjon og arkiv: Veiledning, informasjon og arkiv knyttet til skatteoppkreverfunksjonen inkluderes i Skatteetatens telefontjeneste, veiledningsfunksjon og de regionale dokumentsentrene. Oppgaven bemannes med til sammen 55 årsverk.

Skatteoppkreveren har også ansvar for innkreving og regnskapsføring av kommunale krav. Disse oppgavene skal ifølge Skattedirektoratet fortsatt være kommunale. Etter reglene i

skattebetalingsloven kan skatteoppkrevere i innkreving av en del av disse kravene bruke sin særnamskompetanse til å avholde forretning for utleggspant og nedlegge utleggstrekk, foreta motregning i tilgodebeløp fra skatteoppgjør og i til gode merverdiavgift. Skattedirektoratet foreslår i sin rapport at kommunene beholder disse innkreivingsmidlene etter overføring, slik at overføringen ikke vil gjøre det vanskeligere eller mer kostbart for kommunen å drive innkreving av kommunale krav.

Følgende fordeler legges til grunn i Skattedirektoratets forslag til organisering:

Mer effektiv oppgaveløsning: Oppgavene foreslås løst i færre og større enheter med bedre fagmiljøer. Antall kontorsteder reduseres fra 288 til 27 og oppgavene løses med 526 færre årsverk. Dette tilsvarer en årlig innsparing på 370 mill. kroner årlig.

Bedre bekjempelse av svart økonomi og arbeidsmarkeds kriminalitet: Arbeidsgiverkontrollen er viktig i innsatsen mot svart økonomi og arbeidskriminalitet. Skattedirektoratet foreslår at arbeidsgiverkontrollen styrkes med 29 årsverk. Denne styrkingen, og en samordning av arbeidsgiverkontrollen med Skatteetatens øvrige kontrollmiljøer, vil gi større og mer kompetente kontrollmiljøer og gjøre det lettere å foreta en mer helhetlig og risikobasert kontrollutvelgelse. Dette vil bidra til en vesentlig bedre bekjempelse av svart arbeid og arbeidsmarkeds kriminalitet.

Økt rettsikkerhet: Lik behandling av like saker er et sentralt rettssikkerhetsprinsipp. Å samle oppgaven i én etat legger til rette for dette.

Forenkling for skatte- og avgiftspliktige og arbeidsgiverne: Skattedirektoratets forslag gjør at skatte- og avgiftspliktige får én etat å forholde seg til. Næringsdrivende skylder ofte både skatt og mva., og får i slike tilfeller bare én kreditor å forholde seg til.

God regional politikk: Dagens skatteoppkreverkontor har store variasjoner i størrelse, og 60 pst. av kontorene benytter to eller færre årsverk på oppgavene totalt. Skattedirektoratets forslag til organisering samler de ulike skatteoppkreivingsoppgavene i egne, større fagmiljøer. Større fagmiljøer gir mulighet for spesialisering og skaper attraktive regionale kompetansearbeidsplasser.

Vurderinger:

Skatteoppkreverfunksjonen i Tjeldsund kommune har fra 2007 vært organisert i et interkommunalt samarbeid med Evenes kommune (Evenes og Tjeldsund Kemnerkontor), med Evenes som vertskommune. Enheten har til sammen 1,2 årsverk fordelt på to ansatte, hvorav 0,3 årsverk er nytilsatt i 2014. De to kommunene ble samordnet i skatteregnskapet i 2012. På grunn av usikkerhet vedørende overtakelsen, vurderer nå ansatte å søke andre stillinger. For å hindre tap av kompetanse, er det derfor viktig at det blir en rask avklaring av fremtidig løsning.

Kommunenes bruk av skatteoppkreverens særnamskompetanse er et effektivt virkemiddel for innfordring av kommunale krav, samtidig som det sparer innbyggerne for betydelige beløp i innfordringsgebyrer. Det foreslås at kommunene skal beholde særnamskompetansen etter en eventuell sentralisering, men det er mangelfullt utredet hvordan dette praktisk kan løses. Blant annet vil ikke kommunene lenger ha tilgang til informasjon fra verken arbeidsgiver-/arbeidstakerregisteret eller arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold. I

tillegg må det antas at kommunene heller ikke lenger vil ha tilgang til skattesystemet SOFIE. I praksis vil kommunene da ikke ha informasjon til å kunne benytte seg av særnamsmyndigheten.

Erfaringene med skatteinnkrevingen som en kommunal oppgave er svært positiv. Det er god kvalitet på innfordringsarbeidet. Norge er i verdenstoppen i skatteinnkreving. I Danmark har skatterestansene ifølge den danske Riksrevisjonen økt etter at innfordringen ble statliggjort fra 50 mrd. i 2006 til 82 mrd. i 2012. Kommunenes desentraliserte innkreving av arbeidsgiveravgift har et resultat på 99,8%. Statens sentraliserte innkreving av merverdiavgift er mindre effektiv: 99,4% (Kilde: Finansdepartementet, Statsbudsjettet 2015). Da det her er snakk om meget store beløp, vil selv små forskjeller i løsningsgrad kunne ha merkbar betydning for provenyet til kommunen.

Den anførte bemanningsreduksjonen synes ikke å være sannsynlig. Forventede gevinster av fagsystemet SOFIE er allerede hentet ut, slik at for de sakene som behandles manuelt, som vil være de samme sakene uansett organisering, er utøvelse av lokalt skjønn et mål og en forutsetning for et godt og riktig resultat. Dette viktige aspektet synes ikke belyst i høringsdokumentene.

Nærhet er et av hovedargumentene for at dagens organisering bør opprettholdes, da lokalkunnskap er viktig for både innkrever og bruker. Grunnleggende dreier skatteinnkreving seg om kommunikasjon mellom skatteoppkrever og skattyter (samt eventuelle andre instanser som for eksempel NAV, politi, namsmann, banker og bostyrere). En større avstand mellom skatteoppkrever og skattyter vil kunne virke negativt inn på innkrevingresultatet, hvis man mister kunnskap om lokale forhold og debitormassen.

I tillegg kjenner skatteoppkreverne det lokale næringslivet. Det er enklere å drive effektiv arbeidsgiverkontroll når det er kort avstand mellom skatteoppkreverkontoret og det lokale næringslivet. Nærhet og gode lokale kunnskaper er dessuten viktig i kampen mot svart økonomi. Hvis virksomheter som driver på kanten av loven lettere kan unndra seg kontroll, vil dette kunne bidra til å svekke kommunens inntektsgrunnlag.

En statliggjøring kan i tillegg svekke skattyternes rettssikkerhet. I dag ivaretas rettssikkerheten på en meget god måte ved at det er etablert et klart organisatorisk og ansvarsmessig skille mellom på den ene siden fastsettelsen av skatten (ligningen/staten) og på den annen side innkrevingen av skatten (kommunene). Hensynet til rettssikkerheten tilser at det må være avstand mellom den som fastsetter og den som innkrever skattene.

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen har for øvrig positive distriktspolitiske konsekvenser. Dagens desentraliserte lokalisering innebærer at det opprettholdes innkrevingsmiljøer og arbeidsplasser i utkantstrøk, hvilket gir det lokale næringsliv kort vei til en av sine viktigste offentlige samarbeidspartnere.

Den pågående kommunereformen innebærer dessuten at det skal gjøres en større vurdering av oppgavefordelingen mellom stat og kommune, og fortrinnsvis innebære en desentralisering. Den foreslåtte statliggjøringen av skatteoppkreverfunksjonen innebærer det motsatte, og det er uheldig at det kjøres et eget løp for denne saken.

På denne bakgrunn fraråder rådmannen en statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen fra 01.01.2016. Organiseringen av skatteoppkreveren vil være en naturlig del av den totale

gjennomgangen av den samlede oppgave- og ansvarsfordelingen mellom stat og kommuner i sammenheng med den pågående kommunereformprosess.

Dersom det likevel skulle bli et politisk flertall for forslaget, må staten ta ansvaret for at arbeidstakerne blir ivaretatt, herunder ansvaret for de overtallige. Staten må også ta den økonomiske risikoen ved omorganiseringen knyttet til eventuelle negative konsekvenser omorganiseringen kan få for kommunens skatteinntekter.

Med vennlig hilsen

Bjørn Alling

Rådmann

Tjeldsund kommune

Tlf: 76 91 91 00(06) - Mobil: 950 20 885

www.Tjeldsund.Kommune.no